

**Bài 48. Thực hành. NHẬN BIẾT MỘT SỐ LOẠI VACXIN
PHÒNG BỆNH CHO GIA CẦM VÀ PHƯƠNG PHÁP SỬ DỤNG
VACXIN NIUCATXƠN PHÒNG BỆNH CHO GÀ (1 tiết)**

I. MỤC TIÊU BÀI HỌC

Sau bài này, GV phải làm cho HS :

1. Phân biệt được một số loại vacxin phòng bệnh cho gia cầm.
2. Biết được phương pháp sử dụng vacxin Niucatxon để phòng bệnh cho gà.
3. Rèn luyện ý thức cẩn thận, chính xác và an toàn lao động.

II. NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý

1. Cách tổ chức thực hiện

- Bài này được thực hành theo tổ và nhóm nhỏ.
- Địa điểm thực hành : Tại phòng thực hành hoặc khu chăn nuôi của nhà trường, hoặc gia đình chăn nuôi giời hoặc ở một trang trại chăn nuôi có điều kiện.

– Các phương án : Nếu có điều kiện có thể chia làm 2 giai đoạn :

Giai đoạn 1 : Thực hành theo nội dung của bài.

Giai đoạn 2 : Giúp nhân dân tiêm chủng vacxin Niucatxơn cho toàn bộ đàn gà ở địa phương để dần dần tạo thành khu vực an toàn dịch bệnh.

2. Những điều cần lưu ý

– Đặc điểm quy trình thực hành : Bài này được thực hiện từ khâu nhận biết các loại vacxin đến khâu sử dụng vacxin để phòng bệnh cho vật nuôi. Qua thực hành, HS sẽ hình thành khái niệm rõ ràng hơn về việc bảo vệ vật nuôi, về phương châm "phòng bệnh hơn chữa bệnh".

– HS phải tiếp xúc với một số loại vacxin, với bơm tiêm và kim tiêm, với cồn sát trùng, nước cất... Cần phải tổ chức và quản lí tốt HS để tránh một số sai sót có thể xảy ra như :

+ HS dùng bơm tiêm trêu nhau, thậm chí bơm cồn phut vào nhau có thể gây nguy hiểm.

+ Làm mất nhãn hoặc rách nhãn các loại vacxin...

III. GỢI Ý TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC BÀI THỰC HÀNH

1. Chuẩn bị bài giảng

1.1. Chuẩn bị nội dung

Nghiên cứu SGK và sử dụng tranh ảnh có liên quan để minh họa cho bài học.

1.2. Chuẩn bị vật liệu, dụng cụ

– Bơm tiêm, kim tiêm, panh kẹp, khay men, bông thấm nước, nước cất, cồn 70°, dụng cụ tập tiêm như thân cây chuối hoặc mô hình cao su... theo số nhóm HS thực hành.

– Các loại vacxin cho gia cầm (gà con và gà lớn).

2. Các hoạt động dạy học

2.1. Hoạt động 1. Giới thiệu bài thực hành

– Phân chia theo tổ, nhóm nhỏ thực hành, sắp xếp vị trí cho các nhóm tùy thuộc vào số lượng thiết bị đã chuẩn bị.

– GV nêu mục tiêu và yêu cầu của bài :

+ HS nhận biết (làm quen) một số loại vacxin phòng bệnh cho gia cầm qua đó có thể thấy khả năng phòng bệnh cho gia cầm ở địa phương, đồng thời qua thực hành HS cũng hiểu rõ hơn những kiến thức đã tiếp thu được ở phần lý thuyết.

+ Biết phương pháp sử dụng bơm tiêm và sử dụng vacxin Niucatxơn để phòng bệnh cho gà.

– Trước khi thực hành GV có thể yêu cầu HS nhắc lại các kiến thức đã học ở phần lý thuyết như :

+ Vacxin là gì ?

+ Phân loại vacxin như thế nào ?

+ Vacxin tác dụng như thế nào ?

+ Trước khi sử dụng vacxin phải chú ý gì ?

2.2. Hoạt động 2. Tổ chức thực hành

– GV kiểm tra sự chuẩn bị của HS về các dụng cụ, vật liệu và phân nhóm thực hành.

– GV phân công các phần việc cho từng nhóm trong và sau khi thực hành.

2.3. Hoạt động 3. Thực hiện quy trình thực hành

a) GV hướng dẫn và thao tác mẫu, HS quan sát :

– Nhận biết một số loại vacxin phòng bệnh cho gia cầm : GV giới thiệu các loại vacxin đã chuẩn bị và hướng dẫn cách quan sát từng loại vacxin theo quy trình trong SGK. GV chú ý hướng dẫn HS cách đọc các thông tin trên nhãn lọ thuốc, chú ý giữ cho nhãn mác nguyên vẹn trên lọ thuốc. Các loại vacxin đều được ghi rõ trên nhãn bên ngoài : tên thuốc, dạng thuốc, tác dụng, liều dùng, đối tượng dùng, nơi sản xuất, hạn dùng... Ngoài ra khi quan sát còn phải chú ý tới sự bảo quản thuốc, sự bao gói, nút, nắp, tính chất của thuốc...

– Sử dụng vacxin Niucatxơn phòng bệnh cho gà, tiến hành theo quy trình trong SGK :

+ GV hướng dẫn HS nhận biết các bộ phận của bơm tiêm, kim tiêm, chú ý cách sử dụng bơm tiêm, điều chỉnh bơm tiêm, khi không có thuốc và sau khi đã

lấy thuốc. Hiện nay bơm tiêm rất sẵn và rẻ. Với gia cầm, thường sử dụng loại bơm tiêm nhựa có dung tích từ 2–5ml, hoặc bơm tiêm thuỷ tinh có dung tích tương tự. Với loại bơm tiêm nhựa được bao gói dùng một lần nên trước khi dùng không cần phải vô trùng lại. Còn các loại khác đều phải vô trùng trong nước sôi trước khi dùng.

+ Các bước khác theo quy trình trong SGK.

GV chú ý uốn nắn HS cách cầm kim tiêm, thao tác cầm kim tiêm cần mạnh, dứt khoát nhưng cẩn trọng.

Trong khâu pha thuốc cần chú ý an toàn khi bẻ ống nước cất, các mảnh thuỷ tinh vỡ cần được tập trung vào một nơi quy định để phòng tai nạn cho HS (do va quật, hoặc dẫm chân...). Sau khi pha thuốc và hút vào bơm tiêm, trước khi tiêm cho gà cần phải bơm bỏ các bọt khí ra khỏi bơm tiêm.

Khi tiêm cho gà cần xác định đúng vị trí đưa thuốc vào cơ thể. Với vacxin Niucatxơn thì tiêm dưới da phía trong của cánh gà.

Với vacxin Laxôta thì nhổ mũi hoặc nhổ mắt cho gà con.

b) HS thao tác, GV theo dõi, uốn nắn.

– Để nhận biết các loại vacxin phòng bệnh cho gia cầm :

HS quan sát các loại vacxin (GV đã chuẩn bị sẵn trong khay men) theo quy trình trong SGK. Các kết quả quan sát được ghi vào vở bài tập theo mẫu trong SGK.

– Sử dụng vacxin Niucatxơn để phòng bệnh cho gà ; HS thực hành theo nhóm nhỏ và thực hiện các bước như trong SGK dưới sự hướng dẫn của GV.

2.4. Hoạt động 4. Đánh giá kết quả

– Sau khi thực hành xong, HS thu dọn dụng cụ, vệ sinh sạch sẽ theo nhóm.

– GV dựa vào kết quả theo dõi và thực hành của các nhóm, GV đánh giá và cho điểm theo từng nhóm.

– GV nhận xét các mặt : học tập, thực hiện nội quy, an toàn lao động của lớp, rút kinh nghiệm qua tiết học.

2.5. Hoạt động 5. Hướng dẫn HS chuẩn bị ôn tập phần Chăn nuôi